

GUSTAF LINDQVIST

Den resande borgmästaren.

*Gustaf, Gustaf, du griper tag i mig
Som en örn i gryningsljus
Vill ta med mig till alla de platser
Du fångat med din penna
Och de uppdrag du slutfört under din levnad.
Hur kan jag bäst gestalta ditt liv?*

Kanske genom all den litteratur och de artefakter du har i ditt borgmästarrum i Rådhuset i Mariefred. Ett arbetsrum som under fyrtio års tid varit din trygghet, i din arbetsroll som borgmästare. Med uppdrag bland annat som förrättare vid borgerliga vigslar, domare i rådhusrätt, ordförande i pensionsnämnd och byggnadsnämnd, samt Sparbank, krigsdomare vid Södermanlands regement 1921–1940.

Gustaf Lindqvist och hans vänner i Sundsvall 1903. Foto: okänd.

*Mariefreds Rådhus »Borgmästarrummet« innan det utrymdes i slutet av 2021. Här har bl.a. borgerliga vigslar genomförts.
Foto: Bengt Rundgren.*

Med ett vackert varmt solljus flödande in från fönstret i söder, över ditt skrivbord i ek, sugs jag in i din tid. Foton i vackra ramar, cubansk cigarr på silverfat, bläckhorn och reservoarpenna, autografbok och Royal skrivmaskin. Allt i ett skimmer av damm över tiden som förflutit.

Jag sätter mig ned i en bekväm karmstol i ek med lädersits, fascineras av en vackert ornamenterad orientalisk matta på golvet, lyfter så blicken när jag vänder mig om och upptäcker de vackra solblekta ryggarna på ett spännande bokbestånd i den fasta platsbyggda bokhyllan. På bokhyllans krön dominerar ett pipställ med skumpipor i mitten, tillsammans med svartvita större foton i kungliga kronutsirade ramar på ömse sidor.

I hyllans översta rad till vänster tronar alla dina romaner du författat, under pseudonymen Mari Mihi, samt två välfyllda fotoalbum med vackra metalliska omslag. Och en tunt bunden upplaga av den medeltida keltiska sagan över Tristan och Isolde.

I övriga hyllsystem författade romaner från vänner du mött, Juridiska handboken Advokaten i flera upplagor, gamla lagböcker, tunga gamla biblar från änkedrottning Ulrika Eleonoras och senare kung Karl XII:s tid, mor Nannas stora åldriga biblar i tre upplagor, lexikon på engelska, franska och tyska samt stor mängd romaner i dessa språk. En tidsresa från 1700-talets början till mitten av 1900-talet!

*Mariefreds Rådhus »Borgmästarrummet«. Del av boblioteket.
Foto: Bengt Rundgren.*

I arbetsrummet står även en hög chiffonjé, med många lådor och utrymmen, till höger därom ett smäckert slitet skrivbord. På två av väggytorna hänger tre tavlor i guldramar. Två oljemålningar närmast till höger om chiffonjén föreställande en ung vacker kvinna, din mamma *Nanna Anneldeh*.

Hon var av gammal adlig släkt och dotter till kamreren hos greve Bonde på Hörningsholm slott. Vid 22 års ålder dog hon i galopperande lungdot, när du endast var 1,5 år gammal. Ovanför det smäckra skrivbordet en större oljemålning över dig själv i full mundering, med ordnar som borgmästare.

Stolt, men trött allvarsam blick och butter uppsyn, med känsligt fylliga läppar.

*Anna Ottilia Gertrud
Eleonora Anneldeh.*

Bakom den ena av två dörrar en skräckinjagande brandvaktsax i smide, för infångande av bråkstakar och lösdrivare, men även för att släcka gatornas gasljus.

Ett fängelse kanhända du tänkte många gånger. Som hovrättsnotarie och jurist försökte du på bästa sätt följa de regler och straff som paragraferna krävde. Mariefreds rådhus, som hyste din paradvåning och arbetsplats, gav historiska rättsliga vingslag två hundra år bakåt, med den förste borgmästaren Daniel Riddersporre (*Rootb & Andersson 1984, 5*).

Rådhuset. Foto: Lindmarks 1915.

Jag fick för ett år sedan, augusti 2021, engagemang i Hembygdsföreningens arkivgrupp. Det har varit en ynnest att bidra med mina kunskaper inom området museiverksamhet, och i samband med avveckling av borgmästarrummet i Mariefreds gamla rådhus från 1784, fick jag möta stadens sista borgmästare, Karl Gustaf Oskar Eugen Lindqvist.

Jag har genom donationer till Hembygdsföreningen öppnat brev och böcker som varit i Gustaf Lindqvists och hans syster Ingeborg Wallanders ägo, samt vikarierande borgmästare Allan Löfgrens. På ett förunderligt vis har dessa startat en resa bredvid en mångfacetterad man och hans levnadskonst.

Delar av den samling böcker från Rådhuset som nu återfinns på Callanderska gården. Foto: Gunnar Kraatz.

Genom foton, målningar, personliga kommentarer skrivna i bokbeståndets spalter, understrykningar av urklipp och torkade pressade blommor med minnestext i böckernas inledning, har han talat till mig.

Jag uppfattar att han samlade på minnen med ett barns spontana, känsliga sinne och fann lycka i att omgivas av dem. Kanske på grund av stor avsaknad av sin mor som gick bort när han var liten pallevante. Och en sällan närvarande far som krävde storverk av honom.

Gustaf var gift i många år, men fick inga barn. Hans syster Ingeborg har vårdat hans möbler, böcker och minnen och doneerat dem till Hembygdsföreningen i Mariefred. Därav kunde hans borgmästarrum återskapas i Rådhuset på 1980-talet, i stort sett intakt.

Jag låter Gustaf Lindqvist berätta sin historia, med pennan i min hand.

Mari Mihi, maris mihi

*Så fångade jag en flickas namn, av havet till mig,
mitt hjärtas stora kärlek som kom att bli min pseudonym.*

På Nybrovikens is har våra öden ristats och förseglats.

Jag föddes i Stockholm 24 april 1872 hemma i mormors hus i Klara församling. Det var en borgerlig, djupt religiös miljö. Min syster Ingeborg föddes ett år senare.

Av salig mor, Nanna Anneldh, såg jag inte mycket. Hon gick bort i galopperande lungsot när jag endast var ett och ett halvt år gammal. Mor var besläktad med de gamla adelsfamiljerna Strokirch och Höökenberg.

Hon växte upp på slottet Hörningsholm, på Mörkö söder om Södertälje. Min far, Svante Johan Lindqvist, arbetade som kamrer där på slottet och kärlek uppstod mellan dem så ljuv. Men säg den lycka som består.

Åtta år efter mor dött gifte far om sig med Wendela Josefina Wallman. Jag kände ingen trygghet och tillit till min styvmor, det var hos mormor jag trivdes, med mänsklig värme och vänlighet. Far var nu godsägare, och med militäriskt liderliga metoder fostrade han mig, sin odåga till son. Borgerliga rättesnören fanns i allehanda vardagliga sammanhang. Någon hemkänsla infann sig icke.

Vid några tillfällen rymde jag hemifrån för att undkomma straffen, men hann aldrig tillräckligt långt, utan återbördades motsträvigt till hemmet. Därav fann jag som vuxen en sådan befrielse att resa, i tid och rum, utan begränsningar och smärtsamma straff.

Jag hade inga strålande betyg, förutom i historia, som var mitt favoritämne. När jag som artonåring debuterade i tidskriften Idun, använde jag pseudonymen Montmorency, och mitt stora intresse för historia och personhistoria blev då väl mött!

Föräldrar, syskon och uppväxt.

*Gustafs far
Löjtnant Svante Johan
Lindqvist 1833–1893.
Arbetade som kamrer på
Hörningsholms slott.*

*Gustafs mor
Anna Ottilia Annelid
1851–1873.
var besläktad med
gammal adel, von Strokirch
och Hökenberg.
Avled endast 22 år gammal.*

*Gustafs mormor
Ottilia Charlotta Annelid
född 1827 i Skärkind
Östergötland
hos vilken han växte upp
på Bryggargatan 22 i Klara
församling, Stockholm.*

*Gustafs syster
Ingeborg Lindqvist
år 1886.
Foto: A. Jonason & Co.
Göteborg.*

1892 avlade jag mogenhetsexamen vid Beskowska skolan på Mäster Samuelsgatan, en privatskola med religiösa förtecken. Oscar II:s fyra söner har läst här, så även Hjalmar Branting och Verner von Heidenstam.

Jag blev inskriven vid Upsala universitet 4 oktober 1892 och tog preliminär examen 30 maj 1893. Examen till rättegångsverken avlade jag 31 januari 1902. Under dessa studieår i Upsala, var mycken fest och glam! Om dagarna fann jag mig i lagens paragrafer och tolkningsbryderi, men om kvällarna följde vi juridikstuderande sällan några regler, de skulle utmanas! Med skrala studieresultat lyckades jag ändå ta min hovrättsexamen på våren 1902. Far fann äntligen tillfredsställelse i sin sons yrkesutbildning.

Där på studiekammaren inleder jag min författarbana, när jag 1898 debuterar med novellsamlingen *Dagsländor* och ytterligare två samlingar med samma titel år 1900 och 1904. De är ett iakttagande av den föränderliga och flyktiga kärleken och kvinnlig fägring. I synnerhet den första samlingen hälsades som ett stort löfte av kritikerna. Med gemytlighet och romantisk ådra visar jag min kärlek till hembygden och traditionen.

1901 fick jag genom ett författarstipendium av SA, Svenska Akademien, möjlighet att under längre tid vistas utomlands, bland annat i Spanien, där jag i Madrid gjorde stor lycka med ett framträdande inför Spanska akademien.

Som hovrättsbiträde fick jag en plats i Medelpads östra domsaga mellan åren 1902–1904 och arbetade med allehanda rättsliga frågor i Sundsvall, denna expansiva träindustrimiljö med mycket sociala orättvisor, där människor i efterdyningar av stadsbranden 1888 fortfarande bodde i dragiga illa byggda baracker.

I Sundsvall fann jag vänner, som *Ulrick* och systrarna *Drake*, men framför allt min mycket goda författarvän *Frida Stéenhoff*, dramatiker och feminist. Hon och hennes man *Gotthilf* flyttade från Stockholm till Sundsvall 1887 då *Gotthilf* fått ett läkarvikariat i Vivstavarv.

Efter några år avancerar han till andre stadsläkare i staden. Frida målar och skriver dramer under pseudonymen Harold Gote. Tillsammans får de två barn under sin tid i Sundsvall.

Frida kallar mig sublim optimist i sitt brev daterat 16.10.1904, sänt till mitt boende Thoresta gård, Stigtomta i Sörmland. Där får jag tillfälle att rida och njuta skön natur.

I hennes brev daterat 28.11.1904 skriver hon:²

Bäste Kadi!

Tack för det intressanta brevet! I kanske att ni lämnat världsvimlet hän och hvilar ut i landtfriden kommande jag och före slår par minuters paus....

Frida Stéenhoff (1865–1945), författare och Sveriges första feminist.

Först och främst, har ni icke iaf modererats i er krigsentusiasm på senare tid? Stängseltråd och varggropar borde desillusionera själfva Sundbäck. Melsteds »Fred« är en stilig bok. Ni har nog fått den och läst den och tycker nog om den innerst inne.

Vi sakna Er mycket i stan. Många flickor gråta och fruarna, mera vana vid from resignation, draga långa suckar. När kommer ni hit och föreläser? Och åker skidor? Ännu har vi snöfritt. Men kallt.

1905 fick jag åter ett stipendium, Beskowska resestipendium, och reste till Bryssel. Frida Stéenhoff skickar ett brev till Bruxelles daterat 18.5.1905 och skriver:³

Hvad Kadin får se mycket af världen. Men hur skall Kadin kunna vara domare redan? För att döma måste man ha vissa åsikter. Men inga åsikter stanna hos den som reser mycket. För att ha en säker öfvertygelse måste man alltid sitta still på samma fläck.

Från bildarkivet.

Gustaf Lindqvist i sin roll som hovrättsbiträde i Medelpads Domsaga åren 1902–1904. Här tillsammans med stående fr.v. Borgmästare Vilh. Norén, Borås, Procicontor Nils Lilienberg, Mari Mihi, Kammarrättsrådet Gunnar Afzelius, Byråchefen Axel Tolander. Sittande fr.v. Gunnar Holmström, Notarie Fredrik Draflo, Häradshövding G.E. Bengtsson, Borgmästare A. Ulrich, Säter.
Foto: Maria Kihlbaum: Sundsvall.

Från avtäckningen av Bellmanstavlan på gaveln till huset på Djurgårdsgatan 13.
En liten manskör sjunger »Vem är du som ej vår broder minns«.
Längst t. v. stadsfullmäktiges ordf. Erik B. Larsson. Längst t. h. major Drake och t. v. om honom borgmästare Gustaf Lindqvist, Mari Mihi.
Foto: Lindmarks Ateljé 1938.

**Jag blev tillförordnad
borgmästare i Mariefred
15 september 1905
och borgmästare där
från 6 juli 1906.⁴**

Samma år gav jag ut
Stigmannens bok.

Den innehåller glimtar av
London, Hampton Court,
papister och Rudyard Kipling.
I bokens uppslag har jag
bevarat en torkad nejlika,
en gåva av Betty Lennings.

Boken recenserades av
Fredrik Böök i tidskriften
Ord och Bild med
följande ord
(Täckmark u.å.):

»Mari Mihi är ett hufvud
för sig, och vår litteratur
har inte så godt om
hufvud, att den har råd
att negligera en så pass
utpräglad talang som
hans.

Egentligen är han nog
inte novellist... utan han
är journalist och turist.
Med sin snabba
iakttagaregåfva och sin
flotta och humoristiska
berättartton tillhör han
afgjordt de få läsvärda
bland våra reseskildrare. <<

Borgmästare Gustaf Lingqvist
»Miri Mihi« (1872–1946).
Foto: Okänd. Årtal: Okänt.
Donation av Erik Arvidsson 1950.

Jag uttalar mig i brev till Frida att »republik och kvinnlig rösträtt tilltala mig ej«, som hon kommenterar i sitt brev 7.4.1906:⁵

»Att inte blixten slår ned på en sådan hädareyngling«.

Detta år 1906 hälsar Frida Stéenhoff på mig tillfälligt här i Mariefred under sin och barnens sommarvistelse i Södertälje. Frida har bronkit och reumatisk inflammation i ögongloben och ordinerar därför den bättre luften i Södertälje, i jämförelse med Sundsvall och Sommarbo på Alnö. Tack för sist kära Frida!

1907 ger jag ut romanen *Junkern utan land*. 1908 en pamflett om konstnären Sam Arsenius. Han specialiserade sig på oljemålningar med hästmotiv, ofta inom kavalleriet.

I brevet daterat i Sundsvall 8.1.1908 skriver Frida:⁶

Käre Kadin! Om du visste vad jag nödgats spara mina ögon för att få färdigt det föredrag som jag skall hålla om söndag i Sthlm (Pänningen och Kärleken), ursäktade du min försumlighet, det är jag viss på.

Tack för den angenäma boken. När Ellen var här så läste vi den. Vad du nu har för överdådligt ledig stil. Jag tycker att du skulle kunna få de mäst inbitna analfabeter och bli bokslukare.

Jag förstår så väl din framgång. Du slutar nog som vår mäst läste. Den lilla historien om Bluff rörde mig mäst.

Men käre Kadin, vad jag blev förvånad när du pläderade för den fria kärleken. Jag trodde inte mina ögon. Du är så ledes utvecklingsbar mot det erotiska nutidsidealet. Jag vill emellertid inte glädja mig förtidigt. Om vi råkas, säger du kanske att »så var inte meningen«.

Med Frida fortsätter jag att korrespondera. Från 1902 till 1942 har vi utvecklat varandra i vårt författarskap genom försändelser av respektive romanexemplar under åren.

Dessutom dryftat de händelser i hennes liv som författare och dramatiker med pseudonymen Harold Gote, under de år när kvinnor ej kunde publicera sina alster.

Trots att hon skriver under pseudonym slutar borgare i Sundsvall att umgås med dem.

Men Frida och Gotthilf upplever en stolthet i vad de uträttar för stadens fattiga, vad gäller kvinnors rätt och barnens och framför allt upplysning för borgerligheten, under de drygt tjugo år som de bor i Sundsvall. Hon var nära vän med Ellen Key, som läste hennes dramer innan publicering.

Frida var banbrytande på draman om kvinnlig sexualitet innan Ellen Key började skriva om detta. *Lejonets unge*, Fridas debutroman, tog upp kärlek före moderlighet och nödvändigheten av preventivmedel. En brandfackla av stora mått! Som dotter till en komminister växte hon upp i en starkt troende familj, därom har vi liknande erfarenheter.

När jag tillträdde befattningen som borgmästare i Mariefred flyttade jag med glädje in i den vackra, ljusa paradvåningen med fyra rum och kök och skafferier. I ett rådhus med historiska anor placerat på stadens torg med fantastisk utsikt med såväl Gripsholms slott, Mariefreds kyrka och Mälarens vatten i blickpunkten, kände jag mig hemma.

1910 flyttade min maka borgmästarinnan in i våningen. Denna min käresta jag kom att gifta mig med, *Signe Margareta Nylund*, var en ståtlig, vacker och belevad kvinna. Men under de sjutton år vi levde samman kom vi sällan överens.

Ej heller fick vi några barn tillsammans. Vi talade ej samma språk, varken i tanke eller ord. Dock reste vi till utlandet tillsammans vid några tillfällen, bland annat till Paris, Granada och Almodovar.

Jag fortsatte, trots giftermålet, att resa ensam så fort möjlighet gavs, för att få inspiration i författandet.

Borgmästare Gustaf Lingqvist
hustru Signe Margareta Nylund.

1911 reste jag till Montenegro och mötte Nikita av Montenegro, och denna fantastiska resa i en liten del av världen skildrade jag senare i *I landet bakom molnen och andra reseskildringar*.

I romanen *De gamle herrarne*, utgiven 1917, skildrar jag den gamla herrgårdskulturens förfall. Forna tiders konservatism och gamla traditioner kontrasteras med det sociala uppvaknandets verkningar. De gamla herrarna måste sälja sina gårdar och tjäna den framväxande industrins syften.

I oktober 1919 respektive december 1920 skrev Selma Lagerlöf två brev till mig angående hennes uppsats om Zackarias Topelius.⁷

Kära herr Räddande ängel!

Tack för det uppkryande besöket

och tack för det så vänligt hållna löftet.

I all synnerhet gläder jag mig åt att läsa Er egen uppsats!

Själv finner jag det svåraste i uppgiften ligga i omöjligheten

att skriva kort om en så rik personlighet,

ett så långt liv och en så storproduktion –

Få se hur det går.

Tack emellertid för den utmärkta hjälpen som ni givit.

Er varmt förbundna Selma Lagerlöf.

Min gode vän Carl David af Virsén, sekreterare i Svenska Akademien, ordnade med introduktionsbrev, som jag med stor glädje anvisade som inträdesbiljett till både kungliga och kejsrerliga hov i Europa och Orienten.

Mina resor till Egypten är oförglömliga och resan till Marocko 1910 exceptionell, där sultan Abdel Asiz i Fez bjöd mig in i palatset.

Många är de ting jag fraktat med hem från resorna, bland annat ett ställ med skumpipor och en äkta orientalisk matta, 375 cm x 270 cm, med instruktionsbok över hur denna skall skötas.

Denna marockanska resa resulterade i romanen *Sultaner, Helgon och Röfvare*, inbunden i marockanskt läder, marokäng, och med åtta helsidesbilder över personer och händelser under min resa från Tanger till Fez.

En bildkvad från resan till Marocko 1910.

Berber, Water-Seller.
»The Western Orient: Morocco«.

Jewess in Gala Dress.
»The Western Orient: Morocco«.

Karta.
»The Western Orient:
Morocco«.

The Soko, Tangier, on Market Day.
»The Western Orient: Morocco«.

Min borgmästarsyssla i Mariefred och mitt historiska intresse ledde till en bok om Gripsholm 1923, som fick titeln *Ödenas röda slott*. Omslaget är en kopia av ett broderat bokband som tillhört Drottning Kristina. Mariafrid, Kung Eriks slott, Skarprättarna och Väderflöjlarna handlar några kapitler om.

Jag måste även nämna något om min autografbok, som jag burit med mig sedan barnsben. 1879 träffade jag som sjuåring Hugo Tigerskiöldt och bad om hans namnteckning, och sedan blev det ett begär om fler.

Med tiden har jag samlat alla de verkliga spännande människor som jag mött, alltifrån kunga- och furstenhus till kulturpersonligheter.

Många är de skalder, konstnärer, skådespelare och författare som lämnat avtryck och sitt namn. Frida Stéenhoff skrev under pseudonymen Harold Gote 1904:

»*Det intressantaste i tillvaron är att iakttaga huru idéerna strida*«.

År 1910 besökte skalden Gustaf Fröding mig och firade sin 50-årsdag i Mariefred. Även Zacharias Topelius och Albert Edelfelt har förärat mig med besök liksom konstnärerna Carl Larsson och August Malmström, som skissade på sin blivande oljemålning *Grinds lanternen*.

Under min senaste tid i Mariefred har jag vantrivts med min ämbetsutövning och hamnat i många dispyter med allmänheten, som inte gått att lösa.

Jag har tappat humöret och brusat upp för minsta bagatell och ung som gammal här i staden har blivit rädda för min ilska.

De senaste åren har jag isolerat mig i arbetsrummet, avbokat officiella framträdanden och undvikit praktiska problem och åtaganden.

Jag har haft grava sömnsvårigheter sedan 1933 och på grund av reumatism och bronkit har jag varit djupt deprimerad över min situation, att inte kunna resa till varmare trakter.

Jag har därför inte kunnat fullgöra mina tjänsteplikter fullt ut på många år och varit tjänstledig sedan 1939 från uppdraget som borgmästare.

Som anställd styresman i Mariefred har jag i mitt ämbete en anställd stadskamrer: kamrer Arvidsson. Han framför sina motskäl sansat men bestämt, så fort han märker att jag har känning av min bronkit (Malmberg 1952, 52). Jag har svårt för att bli mot-sagd i min ämbetsutövning (ibid., 52).

Reumatismen är en åkomma som både jag och Frida Stéenhoff lider av. I sitt brev daterat 2.10.1936 maskinskriver hon från sitt hem på Birger Jarlsgatan 48:

Käre Kadin,

Många tack för vänligheten att tala med dr. Hamilton om mig. Så roligt att han trodde den kunde försvinna, den hemlighetsfulla reumatismen som gäckar all forskning – om man ska tro referat från den nyligen hållna reumatologkongressen.

Åkomman är tålamodsprövande, ja du vet ju själv.

Bäst man genom massage blivit bättre i höften, så sitter den i nacken.

I omgångar har jag vistats på sanatoriet i Ulricehamn. Som sjukvikarie har jag anlitat Gunnar Myrdal och på senaste tiden Allan Löfgren, som vikarierat framför allt sommartid. Allan är nära vän till min syster Ingeborg.

Som sista namnteckning i den digra autografboken har den vackra skådespelerskan Harriet Bosse lämnat sitt bidrag under min konvalescenstid på sanatoriet i Ulricehamn, där hon också hade sin sjukhussäng.

1942 ger jag ut en reseskildring över resan till Ryssland i romanen *Vägen till Kreml och andra vägar*, med beskrivning av kejsarkröningen i Moskva i maj. I denna har jag en teckning av konstnären Sam Arsenius favorithäst.

Detta år skriver kära gamla vännen Frida Stéenhoff sitt sista brev till mig daterat 20.12.1942, med orden:

»När du besöker Stockholm så gör oss den glädjen med ett besök!

Du har den sjätte begåvningen:

Sinne för gamla vänner.

Det är ett adelskap alldeles för sig själft«.

Gustaf Lindqvist avlider den 7 december 1946 på Berglunda sjukhem i Eksjö, 74 år gammal. Han ligger begravd på Norra Kyrkogården i Stockholm. Vännen **Frida Stéenhoff** avlider året innan, 1945, i en ålder av åttio år. Hon ligger begravd, tillsammans med sin man Gotthilf, på Solna kyrkogård.

Tillsammans hade de upplevt två världskrig (1914–1918) respektive (1939–1945), och sociala omvälvningar.

År 1915 fick Gustaf en inbjudan från Österrike-Ungerns regering att tillsammans med författaren John Gustaf Christensen bege sig till dubbelmonarkin för att besöka hospital, fångläger, flyktingläger och andra institutioner (Christensen 1916, 5).

Sverige var ett bland tiotal andra neutrala stater som hade blivit inbjudna (ibid., 5).

Författaren Sven Erik Täckmark skriver i sin biografi över Gustaf Lindqvist:

Under signaturen Mari Mihi – bildad av bokstäver ur namnet på hans ungdomskärlek Irma Ingeborg Mathilda von Hallwyl – gjorde sig Gustaf Lindqvist känd som en underhållande och produktiv författare av reseskildringar, romaner och noveller.

Irma von Hallwyl gifte sig tjuogoett år gammal med löjtnanten och ryttmästaren Wilhelm von Geijer. Hon ägnade mycket tid åt att sköta sitt hem och sina barn och blev uppskattad slottsfru på Wegehalm, som de fått av hennes föräldrar, Walter och Wilhelmina von Hallwyl (Hallwylska museet, 2017). Där hölls stora middagar, baler och jakter med kungligheter som gäster. Hon dog 1959, 86 år gammal. (Strengnäs Tidning 2022, 8).

Yngve Andersson, Mariefredsbo och välkänd skribent under signaturen YAN, har skrivit en minibiografi över en av de färgstarkaste i Mariefreds rådhus historia, samtidigt särlingsbetonad och märklig, som han säger om Gustaf Lindqvist, som han själv träffat i några sammanhang. Andersson (1984, 4 och 6) skriver:

I en person var han borgmästare, författare och kosmopolit, svärförenat i en svensk småstad. Ett är säkert, hans många resor och omfattande kontakter gav »lilla Mariefred en plats på världskartan«, som det sagts . . .

Att föräldrarna politiskt hörde hemma på högerkanten vågar man nog sluta sig till av det faktum att sonen begåvades med uteslutande kungliga namn. Borgerlig politisk uppfattning hade utan tvivel också sonen, även om han inte alltför ofta lät detta skina igenom i sin ämbetsutövning.

Jag ställer en fråga till Gustaf som medresenär: Var det så att din uppväxt, det som formade dig som människa i hemmet och i Beskowska skolan med klara regler och konsekvenser, med dess etik och moral, ledde till ditt val att bli domare? Jag får inget svar men... min tolkning utifrån erfarenhet är att den etik och nivå på moral, alltså den miljö som formade dig när du var barn, bär du med i din ryggsäck och eftersom resans gång är det din nedärvda personlighet och genetik, begåvning, nyfikenhet och problemlösning samt tur, som avgör vad du fyller den med.

*»För att döma måste man ha vissa åsikter.
Men inga åsikter stanna hos den som reser mycket«, skriver Frida Stéenhoff i ett av sina brev till Gustaf. Jag är av den åsikten att resan ger nya perspektiv på verkligheten, som vi människor inordnar oss i. För att förstå och tolka den och din framtid, måste historien bygga din ryggrad. Då kan åsikten innefatta mångas perspektiv av sanning och domen blir rättvis.*

Vid pennan Inger Westling, Museipedagog

-
- 1) Donation av brev från Inger Göransson till Hembygdsföreningen i Mariefred, skrivet av Frida Stéenhoff och adresserat till Gustaf Lindqvist, Sundsvall, 16 oktober 1904.
 - 2) Donation av brev från Inger Göransson till Hembygdsföreningen i Mariefred, skrivet av Frida Stéenhoff och adresserat till Gustaf Lindqvist, Sundsvall, 28 november 1904.
 - 3) Donation av brev från Inger Göransson till Hembygdsföreningen i Mariefred, skrivet av Frida Stéenhoff och adresserat till Bruxelles, Sundsvall, 18 maj 1905.
 - 4) Donation av telegram från Ingeborg Wallander till Hembygdsföreningen i Mariefred, adresserat till Toresta gård tillkännagivande av utnämningen till borgmästare, 15 september 1905.
 - 5) Donation av brev från Inger Göransson till Hembygdsföreningen i Mariefred, skrivet av Frida Stéenhoff och adresserat till Gustaf Lindqvist, Sundsvall, 7 april 1906.
 - 6) Donation av brev från Inger Göransson till Hembygdsföreningen i Mariefred, skrivet av Frida Stéenhoff och adresserat till Gustaf Lindqvist, Sundsvall, 8 januari 1908.
 - 7) Donation av brev till Hembygdsföreningen i Mariefred, skrivet av Selma Lagerlöf och adresserat till Gustaf Lindqvist, Mårbacka, oktober 1919 och i december 1920.
 - 8) Donation av brev från Inger Göransson till Hembygdsföreningen i Mariefred, skrivet av Frida Stéenhoff och adresserat till Gustaf Lindqvist, Sundsvall, 2 oktober 1936.
 - 9) Donation av brev från Inger Göransson till Hembygdsföreningen i Mariefred, skrivet av Frida Stéenhoff och adresserat till Gustaf Lindqvist, Sundsvall, 2 oktober 1942.

Ett axplock av bokomslag
från Callanderska gårdens bibliotek!

Ödenas röda slott
i brokadband

Mari Mihis samlade bokproduktion.

Dagsländor 1–3. 1898–1904
Nya dagsländor. 1904
Tvenne skaldehem. 1899
Des Kanzlers Kuss. 1901
Andra vägar, originalnovell för
Göteborgs aftonblad. 1905
Signys första säsong:
En hufvudstadsroman. 1905
Stigmannens bok. 1906
Studentens lyckliga dar. 1906
Hjärtan och hjältar. 1907
Junkern utan land och
andra berättelser. 1907
Sultaner, helgon och röfvare. 1910
I landet bakom molnen och
andra reseskildringar. 1911

Signy: roman ur Stockholms
sällskapslif. 1911
Bara en hundracka samt
andra berättelser. 1912
Sparbanken i Mariefred. 1913
Dagar med Wirsén. 1915
De gamle och herrarne. 1915
Från Donau till Save. 1916
En bok utan namn och
andra berättelser. 1918
Världens viktigaste vågspel
och andra berättelser. 1919
Kring prillan och lagern. 1920
Herrgårdshistorier och
herrgårdsfolk. 1921
Ödenas röda slott. 1923
Vägen till Kreml och andra vägar. 1941

KÄLLFÖRTECKNING

ANDERSSON, YNGVE. 1984.

Gustaf Lindqvist (Mari Mibi): borgmästare, författare, kosmopolit.
Mariefredsbygdens Hembygdsförening.

CARLSSON-WETTERBERG, CHRISTINA. 2012.

Frida Stéenhoff: Sveriges första feminist. [Film].

CHRISTENSEN, JOHN GUSTAF. 1916.

En resa i krigstid. Hälsingborg: Schmidts bok.

HALLWYLSKA MUSEET. 2017.

Nu kommer boken om Systrarna von Hallwyl. <https://news.cision.com/se/hallwylska-museet/r/nu-kommer-boken-om-systrarna-von-hallwyl,c3520294> (Hämtad 2022-09-18).

MALMBERG, BERTIL. 1952.

Mari Mibi borgmästare. I Malmberg, Bertil (red.).
Ett författarliv. Albert Bonniers Förlag, 50–55.

ROOTH, SIGRID & ANDERSSON, YNGVE. 1984.

Rådhuset i Mariefred. Mariefredsbygdens Hembygdsförening.

STRENGNÄS TIDNING. 2022.

Föreningsnotiser: Eskilstuna Senioruniversitetet. 11 maj, 8.

STRENGNÄS TIDNING. 1984.

Förlaga till världsberömd tavla funnen. 1 mars, 14–16.

TÄCKMARK, SVEN ERIK. u. å.

K Gustaf O E Lindqvist.

<https://sok.riksarkivet.se/sbl/artikel/10637> (Hämtad 2022-09-18).